

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem ve věci

žalobkyně: **V. L.**
narozená X, státní příslušnice Ukrajiny
bytem X.

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2024, č. j. OAM-410/ZA-ZA11-LE05-R2-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2024, č. j. OAM-410/ZA-ZA11-LE05-R2-2021, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany

1. Žalobkyně požádala dne 12. 6. 2021 o mezinárodní ochranu.
2. Rozhodnutím ze dne 25. 8. 2021, č. j. OAM-410/ZA-ZA11-LE31-2021, žalovaný žádost zamítl podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodnou.
3. K žalobě žalobkyně Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 12. 5. 2022, č. j. 1 Az 44/2021-45, toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
4. Následně žalovaný žalobkyni opakovaně vyrozumíval o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí podle § 27 odst. 2 zákona o azylu.
5. Dne 10. 7. 2024 žalovaný vyhotovil předvolání k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany na termín 6. 8. 2024. Toto předvolání zaslal žalobkyni prostřednictvím poštovní přepravy na adresu X. Dle prohlášení doručujícího orgánu byla žalobkyně vyzvána k vyzvednutí zásilky a bylo jí zanecháno poučení. Zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 12. 7. 2024. Žalobkyně si zásilku nevyzvedla a ta byla odeslána zpět žalovanému dne 24. 7. 2024.
6. Dne 6. 8. 2024 žalovaný vyhotovil úřední záznam o tom, že se žalobkyně nedostavila k pohovoru, ačkoliv jí bylo předvolání doručeno v souladu s § 24 zákona o azylu.
7. Shora uvedeným rozhodnutím ze dne 12. 8. 2024 (dále „napadené rozhodnutí“) žalovaný řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. d) zákona o azylu. V odůvodnění konstatoval, že žalobkyni bylo předvolání doručováno poštovní přepravou na soukromou adresu, na níž byla hlášena. Tuto zásilku si žalobkyně nevyzvedla, a proto byla žalobkyni doručena fikcí ve smyslu § 24 odst. 3 zákona o azylu dne 22. 7. 2024. Žalobkyně se však k pohovoru dne 6. 8. 2024 bez vysvětlení nedostavila. Žalobkyně se tedy bez závažného důvodu nedostavila k pohovoru, což je důvod k zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu.

Shrnutí žaloby

8. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), domáhá zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobkyně uvádí, že oznámení o uložení zásilky v poštovní schránce nenašla. Přitom téměř každodenně schránku kontrolovala. Průběžně se dotazovala – telefonicky i datovou schránkou, kterou má zřízenou 3 roky –, kdy žalovaný rozhodne. Poslední dotaz na stav řízení a jeho následnou urgenci ze dne 7. 8. 2024 žalobkyně zaslala datovou schránkou.
9. K pohovoru se nedostavila, neboť se o něm nedozvěděla. To považuje za závažný důvod, pro který nebylo možné řízení zastavit. Navíc jí ani není zřejmé, proč ji žalovaný zval na pohovor, když válečný konflikt na Ukrajině je notorietou a jí měla být udělena doplňková ochrana.
10. V situaci, kdy bylo žalovanému zřejmé, že si žalobkyně písemnost nepřevzala, přestože po celou dobu správního řízení byla součinná a řádně docházela k prodloužení platnosti

průkazu žadatele o mezinárodní ochranu, měl žalovaný v souladu se základními zásadami správního řízení přistoupit k opakovanému zaslání předvolání k pohovoru.

11. Žalovanému bylo nadto známo, že má žalobkyně zřízenou datovou schránku (X), prostřednictvím níž zasílala například v květnu 2024 urgenci. Žalovaný měl žalobkyni podle § 24 odst. 1 zákona o azylu doručit výzvu prostřednictvím této datové schránky. Ani následná výzva k převzetí rozhodnutí jí nebyla řádně doručena. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 9. 10. 2003, č. j. 2 Azs 8/2003-52, a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2022, č. j. 57 Az 3/2022-22.
12. Žalovaný postupoval podle žalobkyně formalisticky. Smyslem § 25 písm. d) zákona o azylu bylo zamezit zbytečným průtahům v řízení z důvodu nesoučinnosti, vyhýbání se pohovorům či ignorování výzev správního orgánu ze strany žadatelů o mezinárodní ochranu. Žalobkyně v tomto ohledu odkazuje na rozsudek NSS ze dne 14. 6. 2018, č. j. 6 Azs 45/2018-32. Žalobkyně však byla po celou dobu správního řízení součinná, plnila své povinnosti a vyčkávala na výzvy správního orgánu, který po dobu více než 2 let pouze prodlužoval dobu platnosti průkazu.

Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že postupoval v souladu se zákonem. S ohledem na znění § 25 písm. d) zákona o azylu byl povinen řízení zastavit, neboť byly naplněny zákonné předpoklady pro tento postup. Odkázal na rozsudek NSS ze dne 23. 6. 2021, č. j. 8 Azs 50/2021-59. Nedostavení se žalobkyně k pohovoru si žalovaný vyložil jako konkludentní nezájem o další pokračování řízení.
14. Žalobkyně se o vysvětlení svého postupu snaží až v rámci soudního řízení. Stížnost na nedoručení zásilky adresovaná České poště však nemůže zpochybnit zákonnost doručení. Adresu své datové schránky žalobkyně žalovanému sdělila až dne 28. 8. 2024. O povinnostech souvisejících s doručováním byla žalobkyně informována v poučení žadatele o mezinárodní ochranu. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Replika žalobkyně

15. Žalobkyně v replice zopakovala, že žalovaný byl povinen jí přednostně doručit předvolání prostřednictvím datové schránky, která má zřízenou 3 roky. Žalovaný mohl jednoduše ověřit, že žalobkyně datovou schránku má. Navíc prostřednictvím datové schránky žalobkyně žalovaného opakovaně kontaktovala.

Posouzení věci soudem

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
17. Žaloba je důvodná.
18. Podle § 25 písm. d) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže se žadatel o udělení mezinárodní ochrany bez závažného důvodu nedostavil k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo k pohovoru nebo neposkytuje informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

19. Podle § 24 zákona o azylu

(1) Písemnosti se doručují účastníkovi řízení ve věci mezinárodní ochrany do vlastních rukou pouze do místa jeho hlášeného pobytu nebo žadateli o udělení mezinárodní ochrany za podmínek uvedených v odstavci 2 na adresu pro doručování, nedoručuje-li ministerstvo na místě nebo prostřednictvím datové schránky.

(2) Adresou pro doručování se pro účely tohoto zákona rozumí adresa uvedená v oznámení podle § 82 odst. 1, povolilo-li ministerstvo opuštění pobytového střediska podle § 82 odst. 3, nebo adresa azylového zařízení, na kterém se žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ministerstvo dohodnou, pokud se má žadatel o udělení mezinárodní ochrany na této adrese zdržovat alespoň 15 dní. V písemném záznamu o dohodě se uvede jméno, příjmení a datum narození žadatele o udělení mezinárodní ochrany a datum, od kterého se mu má na adresu pro doručování doručovat, případně datum, do kterého se mu má na adresu pro doručování doručovat, a adresa azylového zařízení. O změně adresy pro doručování se musí žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ministerstvo dohodnout; věta druhá platí obdobně.

(3) Pokud nebyl účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany v místě doručení zastížen, doručovatel písemnost uloží v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo v azylovém zařízení, kde je účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášen k pobytu, a účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do 10 dnů ode dne, kdy byla písemnost uložena, poslední den této lhůty je dnem doručení.

20. Soud vychází v této věci z toho, že žalobkyně měla zřízenou datovou schránku v době, kdy žalovaný volil způsob doručení předvolání k pohovoru. Žalobkyně toto tvrdila v žalobě (kterou také podala prostřednictvím datové schránky), uváděla, že jí má zřízenou 3 roky a že tímto způsobem žalovaného v minulosti opakovaně kontaktovala, přičemž žalovaný tyto skutečnosti nijak nerozporoval ve svém vyjádření k žalobě (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2021, č. j. 3 As 159/2019-28, odst. 19). Žalovaný se v tomto ohledu bránil tím, že žalobkyně mu informaci o tom, že má datovou schránku, sdělila pozdě – až po vydání napadeného rozhodnutí.
21. Soud souhlasí s žalobkyní, že z § 24 odst. 1 zákona o azylu jasně vyplývá přednost doručování do datové schránky před doručováním prostřednictvím poštovní přepravy na adresu hlášeného pobytu či na adresu pro doručování dle § 24 odst. 2 zákona o azylu.
22. To potvrzuje například rozsudek NSS ze dne 30. 8. 2019, č. j. 2 Azs 68/2018-60, podle něhož je „[p]ořadí druhů doručování podle § 24 zřejmé z textace zákona: V první řadě lze doručit „na místě“, tedy při osobním styku azylového orgánu se žadatelem. **Pokud se nedoručuje „na místě“, má absolutní prioritu doručení do datové schránky;** to však z povahy věci připadá v úvahu jen tehdy, pokud žadatel datovou schránku má zřízenou. Standardním doručováním v případech, kdy se nedoručuje ani „na místě“, ani žadatel nemá zřízenou datovou schránku, je doručení do místa jeho hlášeného pobytu“ (odst. 19–20; zdůraznění doplněno krajským soudem).
23. Obrana žalovaného spočívající v tvrzení, že mu žalobkyně sdělila, že má datovou schránku (resp. její adresu), až dne 28. 8. 2024 není případná, neboť žalovaný byl povinen při odesílání předvolání k pohovoru ověřit, zda žalobkyně jakožto adresát dané písemnosti nemá

zřízenou datovou schránku (srov. např. rozsudky NSS ze dne 10. 4. 2013, č. j. 4 As 6/2013-28, či ze dne 30. 11. 2016, č. j. 3 As 26/2016-45).

24. V nyní posuzované věci tedy žalovaný nepostupoval v souladu s § 24 odst. 1 zákona o azylu, protože žalobkyni předvolání k pohovoru nezaslal do její datové schránky. Jak přitom vyplývá z rozsudku NSS ze dne 9. 10. 2003, č. j. 2 Azs 8/2003-52: „*Pokud předvolání k pohovoru nebylo žadateli o azyl v souladu se zákonem doručeno, nelze řízení zastavit podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu*“ (srov. též rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2019, č. j. 45 Az 19/2018-21, či ze dne 14. 7. 2022, č. j. 57 Az 3/2022-22). Soud pro úplnost dodává, že z ničeho nevyplývá a žalovaný to ani netvrdil, že by se žalobkyně s předvoláním k pohovoru fakticky seznámila před stanoveným termínem pohovoru. Ostatně zásilka s předvoláním nebyla po uplynutí úložní lhůty ani vložena do domovní schránky žalobkyně, tudíž se s ní nemohla seznámit ani dodatečně touto cestou.

Závěr a náklady řízení

25. Soud dospěl k závěru, že žalovaný doručoval žalobkyni předvolání k pohovoru v rozporu s § 24 odst. 1 zákona o azylu, čímž zatížil správní řízení procesní vadou, která v dané věci měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Za této situace se soud blíže nezabýval další, související, argumentací žalobkyně a napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
26. Protože soud rozhodl bezodkladně o samotné žalobě, nerozhodoval již samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 89/2022-24, odst. 27).
27. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný ve věci neměl úspěch, nemá tedy nárok na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně byla ve věci procesně úspěšná. Nicméně v tomto řízení nebyla zastoupena a nedoložila žádné důvodně vynaložené náklady. Proto soud ani jí nepřiznal žádné náklady řízení (viz rozsudek NSS ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. září 2024

Karel Ulík, v. r.
samosoudce